

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Kateřina Valentová
Akreditace na úseku vysokých škol
Bakalářská práce

Olomouc 2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „**Akreditace na úseku vysokých škol**“ vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne 21. 03. 2018

.....
Kateřina Valentová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala doc. JUDr. Olze Pouperové za odborné vedení mé bakalářské práce, její ochotu, cenné připomínky a celkově za její pomoc při psaní této práce. Dále bych ráda poděkovala své rodině za podporu při studiu.

Obsah

Úvod	5
1. Právní rámec a základní pojmy	6
1.1. Právní úprava na úseku vysokých škol	6
1.2. Vysoké školy	7
1.2.1. Veřejná vysoká škola	7
1.2.2. Soukromá vysoká škola	8
1.2.3. Státní vysoká škola	9
1.3. Akreditace	10
1.4. Rada pro vnitřní hodnocení	21
2. Akreditace podle nové právní úpravy	11
2.1. Národní akreditační úřad pro vysoké školství	12
2.1.1. Postavení a působnost	12
2.1.2. Orgány	13
2.2. Akreditace studijního programu	14
2.2.1. Žádost o akreditaci studijního programu	15
2.2.2. Standardy pro akreditaci, udělení akreditace	16
2.3. Institucionální akreditace	17
2.3.1. Žádost o institucionální akreditaci	18
2.3.2. Standardy pro akreditaci, udělení akreditace	18
2.4. Akreditace habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem	19
2.4.1. Habilitační řízení	20
2.4.2. Řízení ke jmenování profesorem	21
3. Srovnání Národního akreditačního úřadu a Akreditační komise	24
4. Zhodnocení a pohledy de lege ferenda	26
Závěr	28
Seznam použitých zdrojů	30
Abstrakt	33
Abstract	33
Seznam klíčových slov	34
Keywords	34
Přílohy	35

Úvod

Problematika vysokých škol je značně rozsáhlá, a proto je bakalářská práce zaměřena pouze na její dílčí část. Práce se zabývá problematikou akreditací na úseku vysokých škol. Osobně si myslím, že se jedná o velmi aktuální téma, a to z toho důvodu, že v květnu 2016 byl ve Sbírce zákonů vyhlášen zákon č. 137/2016 Sb., který nám zásadním způsobem mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách. Zásadní novinkou, kterou nám tato novela zavádí, je pojem institucionální akreditace.

Bakalářská práce je rozdělena na čtyři části. V první části je čtenář uveden do problematiky vysokých škol. Tato část je zaměřena na právní úpravu na tomto úseku veřejné správy, ale i na osvojení základních pojmů pro lepší orientaci v práci. Druhá část analyzuje již samotnou novou právní úpravu akreditací. Zde se práce zabývá postavením Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství a jednotlivými typy akreditací. V předposlední části je srovnávána aktuální právní úprava a úprava platná před účinností novely. Kapitola je spíše zaměřena na rozdíly mezi Národním akreditačním úřadem pro vysoké školství, který nám zavádí nová právní úprava, a Akreditační komisí, která působila na úseku akreditací před účinností výše zmíněné novely. V poslední kapitole dochází ke zhodnocení dané problematiky, k určitému shrnutí dané práce a jsou zde zmíněny názory autora včetně pohledů de lege ferenda.

Práce vychází především ze zákonné právní úpravy, jelikož nová právní úprava akreditací není doposud zpracována v odborné literatuře. Z tohoto důvodu je i vycházeno z internetových článků a oficiálních stránek Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství.

Cílem bakalářské práce je nastínit problematiku akreditací na úseku vysokých škol a následné srovnání s předchozí právní úpravou, na jehož základě budou zjištěny rozdíly mezi danými úpravami. Za hlavní výzkumnou otázku jsem si zvolila: Jaké změny nastaly v systému akreditací v důsledku účinnosti novely?

Oblast vysokého školství je široká a problematika akreditací není dostatečně zpracována v odborné literatuře, proto je práce psaná spíše přehledovou metodou s prvky srovnávací metody. Samozřejmě je práce doplněna o názory autora.

1. Právní rámec a základní pojmy

1.1. Právní úprava na úseku vysokých škol

Základním právním předpisem na úseku vysokých škol je zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (dále jen „zákon o vysokých školách“). Jedná se o druhou právní úpravu od roku 1989. Prvním zákonem byl zákon č. 172/1990 Sb., o vysokých školách.¹ Tento zákon se problematikou akreditací mnoho nezabýval a dle tohoto zákona byla akreditační komise pouze poradním orgánem, který si zřizovala v České republice (dále jen „ČR“) vláda ČR, ve Slovenské republice (dále jen „SR“) vláda SR.²

Právo na vzdělání je právem sociálním. Toto právo nalezneme zakotveno i „ve významných mezinárodních smlouvách z oblasti právního postavení jednotlivců a ochrany lidských práv. Z nejvýznamnějších lze odkázat např. na čl. 26 Všeobecné deklarace lidských práv, čl. 13 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech či čl. 2 Právo na vzdělání Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod.“³

V našem právním řádu je právo na vzdělání zakotveno v čl. 33 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Právo na vzdělání řadíme dle Listiny mezi práva hospodářská, sociální a kulturní. Listina nám ve výše uvedeném článku v odst. 2 zaručuje právo na bezplatné vzdělání na základních a středních školách. Bezplatné vzdělání na vysokých školách závisí na schopnosti a možnosti společnosti. Není-li v možnostech společnosti poskytnout bezplatné vzdělávání na vysokých školách, nelze toto právo uplatnit.⁴

V neposlední řadě je potřeba zmínit zákon České národní rady o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky č. 2/1969 Sb., ve znění pozdějších předpisů, který nám upravuje samotné zřízení, působnost a zásady činnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „Ministerstvo školství“). Úsek vysokého školství nám ale upravují i prováděcí předpisy k zákonu

¹ GADASOVÁ, Dalimila. Vysoké školy. In SLÁDEČEK, Vladimír, POUPEROVÁ, Olga a kol. *Správní právo: zvláštní část (vybrané kapitoly)*. 2. vydání. Praha: Leges, s.r.o., 2014, s. 185.

² § 17 zákona č. 172/1990 Sb., o vysokých školách

³ JURŇÍKOVÁ, Jana a kol. *Správní právo – zvláštní část. Učební text pro bakaláře*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013, s. 125.

⁴ *Právo na vzdělání a vysokoškolské studium* [online]. EPRAVO.CZ, 10. července 2001 [cit. 23. ledna 2018]. Dostupné na <https://www.epravo.cz/top/clanky/?pg=17&typ=clanky&s1=Y&s2=4&s3=2&s4=0&s5=0&s6=0&m=1&rcid_cl=10456>.

o vysokých školách, kterých je celá řada. Zejména bych zmínila nařízení vlády č. 274/2016 Sb., o standardech pro akreditace ve vysokém školství, nařízení vlády č. 275/2016 Sb., o oblastech vzdělávání ve vysokém školství, nebo např. vyhlášku č. 276/2016 Sb., o předávání údajů do registru docentů, profesorů a mimořádných profesorů vysokých škol.

1.2. Vysoké školy

„Vysoké školy jako nejvyšší článek vzdělávací soustavy jsou vrcholnými centry vzdělanosti, nezávislého poznání a tvůrčí činnosti a mají klíčovou úlohu ve vědeckém, kulturním, sociálním a ekonomickém rozvoji společnosti.“⁵ Vysoká škola je právnickou osobou a může být univerzitního či neuniverzitního typu.⁶ Typ musí být vždy uveden ve statutu vysoké školy. Vysoké školy realizují studijní programy, které vedou k dosažení akademického titulu.⁷ Rozlišujeme studijní programy bakalářské, magisterské a doktorské. Studenti a akademičtí pracovníci tvoří akademickou obec.

Na vysoké škole jsou zaručeny akademické svobody a práva, které jsou projevem demokratického charakteru VŠ a zároveň naplňují princip právního státu.⁸

1.2.1. Veřejná vysoká škola

V České republice existuje dvacet sedm veřejných vysokých škol (dále jen „veřejná VŠ“).⁹ Veřejná VŠ je zřizována a zrušována zákonem. Podle současné právní úpravy je studium na veřejné VŠ bezplatné a financované převážně ze státního rozpočtu. Mezi další příjmy rozpočtu veřejné vysoké školy patří např. poplatky spojené se studiem. Jedná se zejména o poplatky, které vznikají studentovi v případě, že přesáhl standardní dobu studia.¹⁰

Veřejná VŠ je nadána samosprávnou působností. V § 6 zákona o vysokých školách nalezneme demonstrativní výčet toho, co do samostatné působnosti patří.¹¹ Mezi

⁵ § 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁶ Dle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách může univerzitní vysoká škola uskutečňovat všechny studijní programy, kdežto neuniverzitní pouze bakalářské a magisterské studijní programy. Další rozdíl můžeme nalézt v členění vysoké školy, univerzitní se mohou členit na fakulty, zatímco neuniverzitní nikoliv.

⁷ SKUHROVÁ, Štěpánka, ŠEBKOVÁ, Helena, ZÁRUBA, Lukáš. *Higher education in the Czech Republic*. 1. vydání. Praha: Centre for Higher Education Studies, 2005, s. 11.

⁸ BARTOZELOVÁ, Zuzana. *Vysokoškolská samospráva* [online]. Olomouc, 2015. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Právnická fakulta. Dostupné na <<http://library.upol.cz/arl-upol/cs/csg/?repo=upolrepo&key=97259076848>>.

⁹ *Přehled vysokých škol v ČR* [online]. MŠMT ČR, ©2013 [cit. 23. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/prehled-vysokych-skol-v-cr-3>>.

¹⁰ GADASOVÁ, Dalimila. Vysoké školy. In SLÁDEČEK, Vladimír, POUPEROVÁ, Olga a kol. *Správní právo: zvláštní část (vybrané kapitoly)*. 2. vydání. Praha: Leges, s.r.o., 2014, s. 189.

¹¹ zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

samosprávné orgány veřejné VŠ patří: akademický senát, rektor (stojí v čele veřejné VŠ), vědecká rada nebo umělecká či akademická rada, rada pro vnitřní hodnocení (pokud je zřízena) a disciplinární komise. Dalšími orgány jsou správní rada a kvestor, který zajišťuje hospodaření a vnitřní správu veřejné VŠ.¹²

Každá veřejná VŠ má své vnitřní předpisy. Řadíme sem zejména: statut veřejné VŠ, volební a jednací řád akademického senátu, studijní, zkušební a stipendijní řád, a mnoho dalších. Dle mého názoru je nejdůležitějším vnitřním předpisem statut veřejné VŠ. Ze statutu se dozvíme zejména název, sídlo a typ školy, podmínky pro přijetí ke studiu, ustanovení o poplatcích, organizační strukturu, zkrátka vše důležité, co je potřeba o dané vysoké škole vědět.¹³

Univerzitní veřejné VŠ se mohou členit na fakulty pouze v případě, že má fakulta alespoň jeden akreditovaný studijní program. Každá fakulta má své samosprávné orgány. Patří sem zejména: akademický senát, děkan (stojí v čele fakulty), disciplinární komise, vědecká nebo umělecká rada. Dalším orgánem fakulty je tajemník, který řídí hospodaření a vnitřní správu fakulty dle opatření děkana.¹⁴

Veřejné VŠ se mohou členit také na vysokoškolské útvary, v jejichž čele stojí ředitel, kterého jmenuje a odvolává rektor.¹⁵

1.2.2. Soukromá vysoká škola

V současné době působí v České republice přibližně čtyřicet soukromých vysokých škol (dále jen „soukromá VŠ“).¹⁶ Soukromé VŠ jsou právnické osoby, které mají sídlo na území některého členského státu Evropské unie, nebo které byly zřízeny či založeny podle práva některého členského státu Evropské unie. Oprávnění působit jako soukromá VŠ je podmíněno získáním státního souhlasu, který vydává Ministerstvo školství. Toto oprávnění je nepřevoditelné a nepřechází ani na právního nástupce.¹⁷

Žádost o udělení státního souhlasu musí obsahovat určité údaje, např. název, sídlo a typ vysoké školy, právní formu právnické osoby, návrhy studijních programů, údaje o personálním, finančním a materiálním zabezpečení činnosti soukromé VŠ, a mnoho

¹² GADASOVÁ, Dalimila. *Veřejná správa, část zvláštní (vybrané úseky)*. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 1999, s. 113.

¹³ § 17 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴ § 25 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵ V § 22 zákona o vysokých školách nalezneme členění veřejné vysoké školy.

¹⁶ *Přehled vysokých škol v ČR* [online]. MŠMT ČR, ©2013 [cit. 23. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/prehled-vysokych-skol-v-cr-3>>.

¹⁷ § 39 odst. 1 a 2 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

dalších. Ministerstvo školství před rozhodnutím, které musí učinit do 150 dnů ode dne doručení žádosti, si vyžádá stanovisko Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství (dále jen „Národní akreditační úřad“). Je potřeba také podotknout, že udělení státního souhlasu nezakládá nárok na udělení akreditace.¹⁸ Zákon nám také v § 39a zákona o vysokých školách vymezuje důvody neudělení státního souhlasu.¹⁹

Co se týče financování, soukromá VŠ je povinna si zajistit sama finanční prostředky pro vzdělávací a tvůrčí činnost čili hradí si náklady z vlastních zdrojů. Pokud je soukromá VŠ zapsaná ve veřejném rejstříku jako veřejně prospěšná právnická osoba, může jí Ministerstvo školství poskytnout dotaci na uskutečňování akreditovaných studijních programů nebo programů celoživotního vzdělávání.²⁰ Na rozdíl od veřejné VŠ je studium na soukromé VŠ placené. Školné můžeme zařadit mezi hlavní zdroj financování soukromé VŠ.

1.2.3. Státní vysoká škola

V České republice máme dvě státní vysoké školy (dále jen „státní VŠ“). První z nich je Univerzita obrany v Brně, která vznikla sloučením tří bývalých vojenských škol. Univerzita obrany je organizační složkou Ministerstva obrany. Univerzita se člení na tři fakulty, z nichž dvě se nacházejí v Brně a jedna v Hradci Králové. Cílem je vzdělávání vojenských profesionálů pro potřeby Armády ČR a civilních odborníků.²¹ Druhou státní VŠ je Policejní akademie ČR se sídlem v Praze. Mohou zde studovat nejen policisté ve služebním poměru, zaměstnanci Ministerstva vnitra a ostatních resortů, ale i civilní uchazeči. Policejní akademie ČR je členěna na dvě fakulty.²²

*„Státní vysoké školy sdílejí se školami veřejnými podstatnou část právní úpravy a také poslání společensky prospěšného charakteru, přesto se od veřejných VŠ institucionálně zcela zásadně odlišují.“*²³ Spadají sem vojenské vysoké školy a policejní vysoké školy. Státní VŠ uskutečňují vzdělávání odborníků pro ozbrojené síly a pro bezpečnostní sbory. To však neznamená, že by na státní VŠ nemohli studovat studenti, kteří nemají postavení vojáka či příslušníka bezpečnostního sboru

¹⁸ § 39 odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

¹⁹ Mezi důvody neudělení státního souhlasu patří např. nevydání souhlasného stanoviska Národním akreditačním úřadem. Blíže k Národnímu akreditačnímu úřadu v dalších kapitolách.

²⁰ § 40 odst. 2 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

²¹ *Základní fakta o škole* [online]. Univerzita obrany v Brně, ©2017 [cit. 20. února 2018]. Dostupné na <https://www.unob.cz/univerzita/Stranky/zakladni_fakta_skoly.aspx>.

²² *O škole* [online]. Policejní akademie České republiky v Praze, ©2018 [cit. 20. února 2018]. Dostupné na <http://www.polac.cz/g2/view.php?o_skole/index.html>.

²³ JURNÍKOVÁ, Jana a kol. *Správní právo – zvláštní část. Učební text pro bakaláře*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013, s. 130.

(počet takových studentů stanoví příslušné ministerstvo).²⁴ Státní VŠ mají postavení organizační složky státu, nejsou právníckými osobami a jsou financovány ze státního rozpočtu z kapitoly Ministerstva obrany nebo Ministerstva vnitra.²⁵

Předtím než Národní akreditační úřad vydá rozhodnutí o akreditaci týkající se vojenských vysokých škol (resp. policejních škol), vyžádá si stanovisko Ministerstva obrany (resp. Ministerstva vnitra). Ministerstvo školství projednává s Ministerstvem obrany a Ministerstvem vnitra své záměry a opatření, které se významně týkají těchto státních VŠ.²⁶

1.3. Akreditace

Hlavním tématem této práce jsou akreditace, proto bychom si měli obecně vysvětlit, co to vůbec akreditace jsou.

Dle Josefa Štásy „*akreditace značí původně odborné hodnocení předpokladů pro výkon činnosti, která je předmětem veřejnoprávní regulace*“.²⁷ Dle mého názoru je dnes pojem akreditace chápán jako určité povolení vykonávat určitou činnost.

S akreditacemi se nesetkáváme pouze na úseku školství, ale např. i v oboru zdravotnictví, ale máme i akreditace novinářů či akreditace na úseku diplomacie.

Akreditací na úseku vysokých škol rozumíme oprávnění vysoké školy realizovat studijní programy nebo v případě institucionální akreditace oblasti vzdělávání. Jedná se o správní akt – rozhodnutí, které vydává Národní akreditační úřad.

²⁴ GADASOVÁ, Dalimila. Vysoké školy. In SLÁDEČEK, Vladimír, POUPEROVÁ, Olga a kol. *Správní právo: zvláštní část (vybrané kapitoly)*. 2. vydání. Praha: Leges, s.r.o., 2014, s. 193.

²⁵ Tamtéž.

²⁶ § 95 odst. 13, 14 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

²⁷ STAŠA, Josef. Akreditace. In HENDRYCH, Dušan a kol. (ed). *Právní slovník*. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 13-14.

2. Akreditace podle nové právní úpravy

V právní úpravě vysokého školství došlo v roce 2016 k velkým změnám. Zákon č. 137/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (dále jen „novela“), přinesl mnoho změn, zejména v oblasti hodnocení kvality vysokých škol, akreditace studijních programů, pravomoci a postavení Národního akreditačního úřadu, ale také v oblasti sociálního zabezpečení, důchodového pojištění, zaměstnanosti, správních poplatků a státní služby.²⁸ Cílem této novely z hlediska akreditací je ustanovení Národního akreditačního úřadu včetně vytvoření podmínek pro nezávislé a odborné rozhodování o akreditacích, úprava pravidel studijních programů a zavedení institucionální akreditace.²⁹

Systém udělování akreditací před účinností této novely působil nadměrné administrativní zatížení. Vzhledem k vysokému počtu žádostí o akreditaci studijního programu nebylo zcela možné, aby každá žádost byla náležitě věcně posouzena. Z tohoto důvodu bylo potřeba vytvořit takové akreditační mechanismy, které by byly na jednu stranu efektivnější, a na druhou stranu, které by umožnily lepší naplňování akademických svobod vysokých škol při zachování určité úrovně dohledu státu.³⁰

Novela tedy zavádí nový systém udělování akreditací. Momentálně na úseku vysokého školství rozlišujeme 3 typy akreditací: akreditace studijního programu, institucionální akreditace a akreditace habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorů.

Dalším důležitým pojmem, který souvisí s udělováním akreditací, jsou standardy pro akreditace. Rozumí se tím „*soubor požadavků týkajících se vysoké školy, stanovených se zřetelem druhu řízení, účelu hodnocení nebo typům a profilům studijních programů*“.³¹ Standardy akreditace stanoví standardy pro institucionální akreditaci, pro akreditaci studijního programu, pro akreditaci habilitačního řízení

²⁸ GLOGAR, Martin. *Novela zákona o vysokých školách* [online]. Právní prostor, 16. května 2016 [cit. 2. února 2018]. Dostupné na <<https://www.pravniprostor.cz/zmeny-v-legislative/vyslo-ve-sbirce-zakonu/novela-zakona-o-vysokych-skolach>>.

²⁹ Důvodová zpráva k zákonu č. 137/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

³⁰ *Novela zákona o vysokých školách* [online]. Holec, Zuska & partneři, 24. května 2016 [cit. 2. února 2018]. Dostupné na <<http://www.holec-advokati.cz/cs/publikace/aktuality/373>>.

³¹ Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

a standardy pro akreditaci řízení ke jmenování profesorem. Později bude blíže specifikováno.

Myslím si, že jedním cílem novely zákona mělo být také přiblížení systému akreditací zahraniční praxi, a to prostřednictvím institucionální akreditace. Inspirace mohla vzniknout u sousedního státu. V Německu je vrcholným orgánem Akreditační rada, která neakredituje studijní programy, ale akredituje agentury, které následně mohou akreditovat studijní programy nebo celé instituce.³² Podobný systém akreditací jako u nás nalezneme v Rakousku, kde je dvojí systém akreditací, a to institucionální akreditace a akreditace studijních programů. Rozdíl oproti našemu systému můžeme nalézt například v tom, že státní vysoké školy nepodléhají akreditacím. Taková vysoká škola je však povinna vytvořit vnitřní systém řízení kvality a podrobovat se jeho auditům.³³

2.1. Národní akreditační úřad pro vysoké školství

Než se dostaneme k jednotlivým akreditacím, je potřeba si představit úřad, který zejména rozhoduje o dané akreditaci. Tímto úřadem je Národní akreditační úřad pro vysoké školství. Národní akreditační úřad nám nahradil dosavadní Akreditační komisi, která vydávala stanoviska, jež byla podkladem pro rozhodnutí o udělení akreditace. Za velkou a podstatnou změnu můžeme tedy považovat to, že o akreditacích již nerozhoduje Ministerstvo školství, ale rozhoduje o něm nezávislý úřad.

2.1.1. Postavení a působnost

Národní akreditační úřad je tedy nezávislý úřad, který byl zřízen ke dni 1. září 2016 zákonem o vysokých školách. „*Materiálně, administrativně a finančně činnost Národního akreditačního úřadu zajišťuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.*“³⁴ Již z tohoto nám může dojít, že mezi Ministerstvem školství a Národním akreditačním úřadem je určitá součinnost.

Mezi hlavní činnosti Národního akreditačního úřadu patří rozhodování o akreditacích studijních programů, institucionálních akreditacích pro oblasti vzdělávání a akreditacích habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem, provádí hodnocení činnosti vysokých škol a vykonává kontrolu dodržování právních

³² Příloha důvodové zprávy k zákonu č. 137/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

³³ Tamtéž.

³⁴ § 83 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

předpisů při uskutečňování akreditovaných činností.³⁵ Mezi další činnosti Národního akreditačního úřadu patří zejména vydávání stanoviska k udělení státního souhlasu, posuzování záležitostí týkajících se vysokého školství – na žádost ministra školství, a zpracovává roční zprávy o své činnosti.³⁶

2.1.2. Orgány

Výkonným orgánem Národního akreditačního úřadu je **Rada akreditačního úřadu**.³⁷ Tento orgán zejména rozhoduje ve věcech náležejících do působnosti Národního akreditačního úřadu, usnává se o návrhu statutu Národního akreditačního úřadu, který následně předkládá prostřednictvím ministra školství vládě, a vydává stanoviska k udělení státního souhlasu. K přijetí usnesení je potřeba souhlasu dvou třetin všech členů.³⁸

Rada akreditačního úřadu se skládá z předsedy, dvou místopředsedů a jedenácti dalších členů. Předseda Národního akreditačního úřadu a Rady akreditačního úřadu je tatáž osoba, jejímž hlavním úkolem je řídit činnost Národního akreditačního úřadu a zastupovat jej navenek. V případě jeho nepřítomnosti je zastupován jedním z místopředsedů.³⁹ Radu akreditačního úřadu jmenuje vláda na období šesti let.⁴⁰ Předsedu navrhuje vládě ministr školství po projednání s orgány reprezentace vysokých škol. Člen Rady akreditačního úřadu musí být trestně bezúhonný a svéprávný. Jak v mnoha jiných orgánech, i zde nalezneme neslučitelnost funkcí. Nejenže je vyloučena působnost člena na akademické půdě, ale funkce je také neslučitelná s funkcí poslance, senátora, člena vlády, soudce a mnoha dalších veřejných funkcí. Funkce člena zaniká zejména uplynutím funkčního období, vzdáním se funkce, odvoláním z funkce, smrtí a v případě člena, který je studentem, dnem ukončení jeho studia.⁴¹

³⁵ *Národní akreditační úřad pro vysoké školství* [online]. Národní akreditační úřad, ©2018 [cit. 5. února 2018]. Dostupné na <<https://www.nauvs.cz/index.php/cs/>>.

³⁶ § 83 odst. 2 písm. f zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

³⁷ § 83a odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

³⁸ § 83c odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

³⁹ čl. 5 statutu Národního akreditačního úřadu, schváleného usnesením vlády České republiky ze dne 17. října 2016 č. 923

⁴⁰ § 83b odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁴¹ Tamtéž.

Pracovním orgánem Národního akreditačního úřadu je **předsednictvo**, jehož členy jsou předseda a místopředsedové. Jednání se konají podle potřeby, nejméně dvakrát měsíčně.⁴²

Dalším orgánem je **Přezkumná komise**, která má pět členů, jež jmenuje a odvolává vláda. Přezkumná komise rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí předsedy Národního akreditačního úřadu vydaném v prvním stupni.⁴³ Napadené rozhodnutí lze potvrdit a odvolání zamítnout anebo rozhodnutí či jeho část zrušit a následně věc vrátit k novému projednání, případně řízení zastavit.⁴⁴ Univerzita Palackého má zde také zastoupení, a to paní prof. JUDr. Milanu Hrušákovou, CSc.

V poslední řadě se zmíním o poradních orgánech Rady akreditačního úřadu. Jedná se o **Hodnotící komise** a **Seznam hodnotitelů**. Tyto orgány jsou ustanoveny předsedou Národního akreditačního úřadu. Členové hodnotících komisí jsou tedy jmenováni z osob evidovaných v seznamu hodnotitelů.⁴⁵ Ten je tvořen z osob působících ve vysokém školství, osob působících ve sféře výzkumných institucí, osob působících ve veřejné správě, osob působících např. u zaměstnavatele absolventů vysokých škol a v neposlední řadě ze studentů.⁴⁶ Návrh členů hodnotící komise se předkládá příslušné vysoké škole ke stanovisku. Je-li nesouhlasné stanovisko vysoké školy, Národní akreditační úřad navrhne jiného člena nebo členy, ale tento návrh se již vysoké škole nepředkládá.⁴⁷

2.2. Akreditace studijního programu

Vysokoškolské vzdělání je realizováno v rámci akreditovaného studijního programu. Akreditace studijního programu znamená pro vysokou školu oprávnění přijímat uchazeče o studium, konat výuku, a především přiznávat akademické tituly.⁴⁸

Na úseku vysokého školství se setkáme s třemi typy studijních programů: bakalářský, magisterský a doktorský.⁴⁹ V roce 2001 novela zákona o vysokých školách zavedla jako první stupeň vysokoškolského vzdělání bakalářský studijní program.

⁴² čl. 2 Statutu Národního akreditačního úřadu, schváleného usnesením vlády České republiky ze dne 17. října 2016 č. 923

⁴³ Tamtéž.

⁴⁴ § 83c odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁵ § 83e odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁶ čl. 21 Statutu Národního akreditačního úřadu, schváleného usnesením vlády České republiky ze dne 17. října 2016 č. 923

⁴⁷ § 83e odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁸ GADASOVÁ, Dalimila. Vysoké školy. In SLÁDEČEK, Vladimír, POUPEROVÁ, Olga a kol. *Správní právo: zvláštní část (vybrané kapitoly)*. 2. vydání. Praha: Leges, s.r.o., 2014, s. 195.

⁴⁹ § 2 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

Z toho vyplývá, že u navazujícího magisterského studijního programu je podmínkou pro přijetí řádné ukončení bakalářského studijního programu. To však neplatí u magisterských studijních programů, které jsou realizovány již na pět let studia.⁵⁰

Každý typ studijního programu má odlišný cíl a jinou délku studia. Cílem bakalářského studijního programu je příprava na výkon budoucího povolání a poskytnutí teoretického základu pro navazující studium. Doba studia je minimálně dva, maximálně čtyři roky. Magisterský studijní program je zaměřen na prohloubení teoretických základů a jejich následnou aplikaci v praxi. Doba studia je minimálně jeden rok, maximálně 3 roky. Doktorský studijní program je zaměřen na vědecké bádání, tvůrčí činnost, výzkum a vývoj. Studium je tříleté, nejvýše však čtyřleté.⁵¹

2.2.1. Žádost o akreditaci studijního programu

Jak již je zmíněno výše, aby mohla být realizována výuka, studijní program musí být akreditován. Akreditace studijního programu je udělena na základě písemné žádosti, kterou schvaluje Národní akreditační úřad. Žádost obsahuje základní informace o vysoké škole, charakteristiku studijního programu, personální zabezpečení, záměr rozvoje studijního programu a v neposlední řadě sebehodnotící zprávu.⁵² Vzory těchto příloh naleznete v příloze této práce.

V příloze č. 1 – Základní informace o žádosti – jsou v podstatě uvedené základní informace o vysoké škole, např. název školy, která o akreditaci žádá, součást vysoké školy (zpravidla se uvádí fakulta) a je potřeba uvést název studijního programu včetně kódu Klasifikace oborů vzdělání. Musí zde být také uvedeno, zda se jedná o novou akreditaci, o prodloužení platnosti akreditace nebo rozšíření studijního programu.⁵³

Příloha č. 2 se týká charakteristiky studijního programu, kde žadatel musí uvést zejména název, typ (bakalářský, magisterský, navazující magisterský nebo doktorský) a profil studijního programu, který může být akademicky nebo profesně zaměřený. Tato příloha dále musí obsahovat formu studia (prezenční, kombinovaná, distanční),

⁵⁰ SKUHROVÁ, Štěpánka, ŠEBKOVÁ, Helena, ZÁRUBA, Lukáš. *Higher education in the Czech Republic*. 1. vydání. Praha: Centre for Higher Education Studies, 2005, s. 11.

⁵¹ GADASOVÁ, Dalimila. Vysoké školy. In SLÁDEČEK, Vladimír, POUPEROVÁ, Olga a kol. *Správní právo: zvláštní část (vybrané kapitoly)*. Praha: Leges, s.r.o., 2014, s. 190-191.

⁵² *Metodické materiály Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství pro přípravu a hodnocení žádosti o akreditaci studijního programu* [online]. Rada Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství, 16. února 2017 [cit. 23. února 2018]. Dostupné na <https://www.nauvs.cz/attachments/article/71/1_Metodika_akreditace_SP_2017_07.pdf>.

⁵³ *Metodická pomůcka k údajům požadovaným v přílohách A-D* [online]. Národní akreditační úřad, 16. února 2017 [cit. 23. února 2018]. Dostupné na <https://www.nauvs.cz/attachments/article/71/6_pro_VS_informace_pril_A-D_2017_07.pdf>.

jazyk studia, udělovaný akademický titul a garanta studijního programu. Součástí je také stručná charakteristika studijního programu, profil absolventa, tvorba studijních plánů, podmínky pro přijetí a případná návaznost na další typy studijních programů.⁵⁴

Příloha č. 3 se týká personálního zabezpečení, čili uvádějí se údaje o akademických pracovnících, např. na jakou dobu je uzavřen pracovní poměr, údaje o vzdělání, údaje o odborné praxi od ukončení vysokoškolského vzdělání a zkušenosti s vedením kvalifikačních a rigorózních prací (uvádí se počet obhájených prací, které vyučující vedl).⁵⁵

V neposlední řadě se přikládá k žádosti sebehodnotící zpráva, jejíž vzor naleznete v příloze pod č. 4. Tato příloha se týká rozvoje studijního programu a doplňujících údajů. Nalezneme zde záměr rozvoje včetně odůvodnění, počet přijímaných uchazečů ke studiu a možné uplatnění absolventů na trhu práce.⁵⁶

2.2.2. Standardy pro akreditaci, udělení akreditace

Standardy pro akreditaci studijního programu obsahují soubor minimálních požadavků na studijní program (obsahové zaměření, profil absolventa, odborné znalosti, personální či finanční zabezpečení studijního programu, včetně požadavku zajištění rovného přístupu ke zdravotně postiženým uchazečům/studentům atd.), požadavky na systém řízení, zabezpečení a kontroly činností vysoké školy, a požadavky na zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a souvisejících činností včetně jejich hodnocení.⁵⁷ Více ke standardům pro akreditaci studijního programu nalezneme v nařízení vlády č. 274/2016 Sb., o standardech pro akreditace ve vysokém školství.

Jak již bylo zmíněno, o žádosti o udělení akreditace rozhoduje Národní akreditační úřad, a to do 120 dnů. Žádost musí obsahovat veškeré náležitosti, které jsou uvedeny výše. Národní akreditační úřad posuzuje naplnění standardů pro akreditace, přihlédne k naplňování systému zajišťování kvality vzdělávací či tvůrčí činnosti, ale i k vnitřnímu hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a dalších činností vysoké školy.⁵⁸

Akreditace se uděluje na dobu nanejvýš deseti let. Akreditaci lze udělit nebo prodloužit i na kratší dobu než deset let, a to zejména v případech, kdy je udělována akreditace žadateli poprvé, akreditace se uděluje nebo prodlužuje pro potřeby zajištění

⁵⁴ *Metodická pomůcka k údajům požadovaným v přílohách A-D* [online]. Národní akreditační úřad, 16. února 2017 [cit. 23. února 2018]. Dostupné na <https://www.nauvs.cz/attachments/article/71/6_pro_VS_informace_pril_A-D_2017_07.pdf>.

⁵⁵ Tamtéž.

⁵⁶ Tamtéž.

⁵⁷ § 78a odst. 2 písm. b) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁸ § 79 odst. 2 a 3 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

dostudování studentů, nebo není-li dostatečně zaručeno personální či finanční zabezpečení, případně rozvoj studijního programu. Platnost akreditace může být opakovaně prodlužována.⁵⁹

Národní akreditační úřad neudělí akreditaci v případě, že studijní program neodpovídá požadavkům dle zákona, nejsou splněny standardy pro akreditaci, studijní program není dostatečně zajištěn jak po personální stránce, tak i finanční, nejsou vytvořeny podmínky pro řádné zajištění výuky, nebo v případě, že nejsou v žádosti uvedeny správné údaje a odstranění těchto nedostatků neproběhlo. V případě zamítnutí žádosti o udělení akreditace může vysoká škola podat novou žádost, avšak nejdříve po uplynutí doby dvou let ode dne nabytí právní moci zamítajícího rozhodnutí. Stejně podmínky platí, pokud byla akreditace odňata.⁶⁰

Akreditace studijního programu může zaniknout více způsoby, a to odnětím, oznámením vysoké školy o zrušení studijního programu nebo uplynutím doby, na niž byla akreditace udělena.⁶¹

2.3. Institucionální akreditace

Novinkou, kterou novela zákona o vysokých školách zavádí, je institut institucionální akreditace. V případě institucionální akreditace se velká část zodpovědnosti, kterou by jinak měl Národní akreditační úřad, přenesse na vysokou školu. Samozřejmě s tím souvisí i zisk dalších pravomocí pro vysoké školy, což můžeme považovat za poskytnutí větší svobody školám. Další výhodou by mělo být výrazné snížení počtu studijních oborů, kterých je u nás v republice příliš mnoho.⁶² Otázkou však zůstává, zda tomu tak opravdu bude. Může se také stát, že dosavadní studijní obory budou akreditovány jako studijní programy, a tím pádem vzroste počet studijních programů.

Jaký je rozdíl mezi akreditací studijního programu a institucionální akreditací? Rozdílů nalezneme mnoho. Nejpodstatnější rozdíl je v tom, že se již nežádá o udělení akreditace pro konkrétní studijní program, ale pro oblast či oblasti vzdělávání. V rámci těchto oblastí jsou pak akreditované jednotlivé typy studijních programů.⁶³ Z tohoto

⁵⁹ § 80 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁰ § 79 odst. 4, § 80 odst. 6 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁶¹ § 80 odst. 5 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁶² POLČÁKOVÁ, Petra. *Labík: Institucionální akreditace přinese školám víc svobody* [online]. Masarykova univerzita, 20. září 2016 [cit. 24. února 2018]. Dostupné na <<https://www.online.muni.cz/udalosti/8182-institucionalni-akreditace-prinese-skolam-vic-svobody>>.

⁶³ HRONOVÁ, Markéta. *Kvalitní vysoké školy si akreditace začnou udělovat samy. Dovolí jim to nový úřad* [online]. Hospodářské noviny, 19. ledna 2016 [cit. 24. února 2018]. Dostupné

vyplývá, že pokud vysoká škola získá institucionální akreditaci pro určitou oblast vzdělávání, může si sama v rámci dané oblasti akreditovat studijní programy, aniž by byl potřebný souhlas Národního akreditačního úřadu. Můžeme tedy říci, že institucionální akreditace je oprávnění vysoké školy samostatně vytvářet a uskutečňovat určité typy studijních programů v různých oblastech vzdělávání.

Výčet jednotlivých oblastí nalezneme v příloze nařízení vlády č. 275/2016 Sb., o oblastech vzdělávání ve vysokém školství. Při prostudování dané přílohy zjistíme, že vysoká škola může požádat o akreditaci až sedmatřiceti oblastí vzdělávání. Každá oblast má vymezené základní tematické okruhy, rámcový profil absolventa, výčet typických studijních programů a relevantní charakteristické profese.⁶⁴

2.3.1. Žádost o institucionální akreditaci

Institucionální akreditace je udělována v návaznosti na písemnou žádost vysoké školy. Orgánem, který schvaluje udělení akreditace, je Národní akreditační úřad, stejně jak je tomu u žádosti o akreditaci studijního programu.

Náležitosti žádosti o institucionální akreditaci jsou velmi podobné jak u akreditace studijního programu. Žádost musí obsahovat název vysoké školy, zprávu o vnitřním hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností vysoké školy, a v neposlední řadě také sebehodnotící zprávu, která nám zejména hodnotí naplnění jednotlivých požadavků plynoucích ze standardů pro akreditace.⁶⁵

Žádost o udělení institucionální akreditace dosud podaly čtyři vysoké školy (Karlova univerzita, Masarykova univerzita, Univerzita Palackého v Olomouci a Univerzita Pardubice). Univerzita Karlova je první vysokou školou, které byla institucionální akreditace udělena.

2.3.2. Standardy pro akreditaci, udělení akreditace

Standardy pro institucionální akreditaci zejména obsahují soubor požadavků na institucionální prostředí vysoké školy (strategie a řízení), studijní programy, tvůrčí činnost, akademické pracovníky, systém zajišťování kvality vzdělávací a tvůrčí činnosti. Obsahem standardů jsou také požadavky a studijní programy v rámci oblasti vzdělávání (obsahové zaměření, profil absolventa, odborné znalosti a odborné dovednosti, personální a finanční zabezpečení studijního programu aj.).⁶⁶ Konkrétněji

na <<https://archiv.ihned.cz/c1-65106560-kvalitni-vysoke-skoly-si-akreditace-zacnou-udelovat-samy-dovoli-jim-to-novy-urad>>.

⁶⁴ Nařízení vlády č. 275/2016 Sb., o oblastech vzdělávání ve vysokém školství

⁶⁵ § 81a odst. 2 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁶ § 78a odst. 2 písm. a) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

je vše uvedeno v příloze nařízení vlády č. 274/2016 Sb., o standardech pro akreditace ve vysokém školství.

Rozhodnutí o udělení, či neudělení akreditace musí být vydáno do 150 dnů. Lhůta pro vydání rozhodnutí je dalším rozdílem mezi institucionální akreditací a akreditací studijního programu. V žádosti je posuzováno jednak naplnění standardů pro akreditace, ale i vnitřní hodnocení kvality vzdělávací a tvůrčí činnosti vysoké školy. Je samozřejmě přihlíženo k naplňování systému zajišťování kvality činností vysoké školy.⁶⁷

Institucionální akreditace pro oblast (příp. oblasti) vzdělávání se zpravidla uděluje na dobu deseti let. Lze udělit akreditaci na dobu pěti let, a to v případě, pokud se akreditace uděluje pro oblast, které již byla zamítnuta žádost o rozšíření institucionální akreditace. Vysoká škola může během platnosti institucionální akreditace požádat o její rozšíření o konkrétní oblasti vzdělávání.⁶⁸

Národní akreditační úřad institucionální akreditaci neudělí, pokud vysoká škola nespĺňuje standardy, nemá-li zřizovanou radu pro vnitřní hodnocení, nemá funkční systém zajišťování kvality vzdělávací a tvůrčí činnosti a následné vnitřní hodnocení kvality, není-li zpracovaná sebehodnotící zpráva, případně pokud žádost obsahuje nesprávné údaje rozhodné pro akreditaci. Dalším rozdílem mezi jednotlivými akreditacemi je to, že akreditace nebude udělena, jestliže nebyly realizovány alespoň dva studijní programy po dobu minimálně deseti let. Byla-li institucionální akreditace pro jednu či více oblastí zamítnuta, lze podat novou žádost až po uplynutí doby dvou let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zamítnutí. V případě odnětí akreditace lze podat novou žádost po uplynutí doby pěti let.⁶⁹

Institucionální akreditace zaniká uplynutím doby, na kterou byla udělena, odnětím nebo oznámením vysoké školy, že se vzdává akreditace. Zanikne-li akreditace pro určitou oblast, jsou studijní programy považovány za akreditované na dobu tří let.⁷⁰

2.4. Akreditace habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem

Jedná se o oprávnění vysoké školy konat habilitační řízení nebo řízení ke jmenování profesorem v daném oboru. Akreditace k habilitačnímu řízení nebo

⁶⁷ § 81a odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁸ § 81b odst. 1, § 81c zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁹ § 81a odst. 4 a 6 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁰ § 81b odst. 2 a 3 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

akreditace řízení ke jmenování profesorem může být udělena pouze v případě, že má vysoká škola akreditovaný doktorský studijní program.

Akreditace je opět udělována v návaznosti na písemnou žádost, která musí mít určité náležitosti, které se také podobají náležitostem u výše zmíněných akreditací. Žádost obsahuje základní informace o vysoké škole, obor habilitačního řízení či řízení ke jmenování profesorem, popis systému zajištění kvality a vnitřního hodnocení vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností vysoké školy, informace o personálním, finančním a materiálním zabezpečení vysoké školy. Další náležitost žádosti, která se nám objevuje až u tohoto typu akreditace, je seznam členů vědecké nebo umělecké rady vysoké školy.⁷¹

O žádosti rozhoduje Národní akreditační úřad, a to ve stejné lhůtě jak u akreditace studijního programu, čili do 120 dnů. Akreditace je udělena na dobu nejvýše deseti let. Akreditace není udělena, jestliže vysoká škola není schopná objektivně posoudit pedagogickou, vědeckou nebo uměleckou kvalifikaci uchazeče o jmenování docentem nebo profesorem, nebo pokud nemá akreditován doktorský studijní program, nebo byly v žádosti uvedené nesprávné údaje. Důvodem zániku akreditace je uplynutí doby, na kterou byla udělena, odnětím nebo oznámením vysoké školy o vzdání se akreditace.⁷²

2.4.1. Habilitační řízení

Habilitační řízení je zahájeno na návrh uchazeče. V rámci habilitačního řízení je udělován uchazeči titul docent. Uchazeč zpracovává habilitační práci, kterou musí následně obhájit. Na základě této práce, dalších vědeckých, odborných nebo uměleckých prací, pedagogické praxe a dalších činností uchazeče je ověřována vědecká nebo umělecká činnost uchazeče.⁷³

Návrh na zahájení habilitačního řízení se podává děkanovi fakulty nebo rektorovi vysoké školy.⁷⁴ Děkan, případně rektor předkládá tento návrh vědecké či umělecké radě vysoké školy včetně návrhu členů habilitační komise, která po zhodnocení vědeckých a jiných činností uchazeče může navrhnout jeho jmenování docentem. O návrhu na jmenování probíhá tajné hlasování, v němž musí návrh získat většinu hlasů. Nezáská-li návrh většinu hlasů, habilitační komise doporučí zastavení

⁷¹ § 82 odst. 2 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁷² § 82 odst. 5-8 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁷³ *Habilitační řízení* [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 31. prosince 2017 [cit. 26. února]. Dostupné na < <http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/habilitacni-rizeni> >.

⁷⁴ Děkanovi fakulty se návrh podává, pokud fakulta má akreditaci pro daný obor habilitace, má-li akreditaci vysoká škola, podává se žádost přímo rektorovi.

habilitačního řízení. Na základě habilitační přednášky a obhajoby habilitační práce se vědecká či umělecká rada usnává, zda má být uchazeč jmenován docentem. Tento návrh je poté postoupen rektorovi, který rozhodne o jmenování.⁷⁵ Vysoká škola je povinna informovat Ministerstvo školství o zahájení, průběhu a výsledcích řízení.⁷⁶

2.4.2. Řízení ke jmenování profesorem

Řízení ke jmenování profesorem je zahájeno na základě návrhu uchazeče, který musí být podpořen nejméně dvěma písemnými stanovisky profesorů téhož či příbuzného oboru, nebo na návrh děkana či rektora. Řízení může být také zahájeno z vlastního podnětu vědecké nebo umělecké rady vysoké školy.⁷⁷ V rámci tohoto řízení je udělován uchazeči titul profesor.

V řízení se prokazuje vědecká nebo umělecká kvalifikace uchazeče, který je významnou a uznávanou osobou daného oboru. Předpokladem jmenování je předchozí jmenování docentem. Návrh posuzuje pětičlenná komise, která posoudí kvalifikaci uchazeče, a usnává se na návrhu, zda má být uchazeč jmenován. Platí to stejné, co u habilitačního řízení, pokud návrh nezíská většinu hlasů, komise doporučí zastavení řízení.⁷⁸

Návrh je přednesen předsedou komise vědecké či umělecké radě, která po přednášce uchazeče, kde je předložena koncepce vědecké či umělecké práce a výuka v daném oboru, se usnává na tom, zda souhlasí s návrhem na jmenování.⁷⁹ Na základě návrhu vědecké či umělecké rady jmenuje prezident republiky uchazeče profesorem.

2.5. Rada pro vnitřní hodnocení

Rada pro vnitřní hodnocení je samosprávný orgán veřejné VŠ. Rada pro vnitřní hodnocení se zřizuje statutem veřejné VŠ. Pokud veřejná VŠ nemá institucionální akreditaci, může působnost Rady pro vnitřní hodnocení vykonávat vědecká rada veřejné VŠ.⁸⁰

Všechny členy jmenuje rektor. Radu pro vnitřní hodnocení tvoří předseda, místopředseda, kterým může být docent nebo profesor působící na veřejné VŠ, obligatorním členem je předseda akademického senátu a další členové jsou navrženi

⁷⁵ § 72 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁶ *Habilitační řízení* [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 31. prosince 2017 [cit. 26. února]. Dostupné na < <http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/habilitacni-řízení> >.

⁷⁷ § 73 odst. 1 a 2 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁸ § 74 odst. 1, 3 a 5 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁹ § 74 odst. 5 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁰ § 12a odst. 1, 2 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

vědeckou radou a akademickým senátem. Důležité je poznamenat, že alespoň jeden člen musí být vybrán z řad studentů.⁸¹

Rada pro vnitřní hodnocení řídí průběh vnitřního hodnocení vysoké školy, vede průběžné záznamy o vnitřním hodnocení, schvaluje návrh pravidel systému zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností veřejné VŠ. Dále vykonává činnosti, které jí jsou stanoveny statutem veřejné VŠ.⁸²

2.5.1. Proces akreditace studijních programů na Univerzitě Palackého v Olomouci

Předtím, než je žádost o akreditaci studijního programu předložena Radě pro vnitřní hodnocení, je potřeba, aby záměr studijního programu (dále jen „záměr“) byl řádně projednán.

Záměr musí navrhovatel projednat s vedením příslušné fakulty a s metodikem kvality studijních programů Univerzity Palackého v Olomouci (dále jen „UP“). Tento záměr musí být v souladu se strategickým záměrem fakulty. Následuje předložení záměru prostřednictvím děkana fakulty Pedagogické komisi UP, která k záměru vydá stanovisko. Bez stanoviska Pedagogické komise UP nelze žádost o akreditaci projednat vědeckou radou fakulty.⁸³ K žádosti jsou samozřejmě přiložena vyjádření akademického senátu fakulty či UP.⁸⁴ Děkan následně předloží žádost o akreditaci vědecké radě fakulty, která posoudí obsah žádosti.⁸⁵

Je-li žádost schválena vědeckou radou fakulty, rektor UP předkládá žádost k projednání Radě pro vnitřní hodnocení UP. Posuzuje se soulad *„nového studijního programu zejména se strategickým záměrem UP, se standardy studijního programu UP a se standardy oblasti vzdělávání.“* Je-li vše v pořádku, je vydáno souhlasné stanovisko, a následuje předání žádosti o akreditaci Národnímu akreditačnímu úřadu. Pokud již UP získala institucionální akreditaci, následuje stejné posouzení s tím rozdílem, že v případě souladu s požadavky vydá Rada pro vnitřní hodnocení UP usnesení o udělení akreditace. Projednání musí proběhnout ve lhůtě 90 dnů,

⁸¹ *Zajišťování kvality a vnitřní hodnocení kvality* [online]. MŠMT, 24. května 2016 [cit. 8. února 2018]. Dostupné na <www.msmt.cz/file/37500_1_1/>.

⁸² Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

⁸³ čl. 2 směrnice rektora Akreditace studijních programů a akreditace habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem na UP

⁸⁴ čl. 4 směrnice rektora Akreditace studijních programů a akreditace habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem na UP

⁸⁵ čl. 5 směrnice rektora Akreditace studijních programů a akreditace habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem na UP

a usnesení je vydáno ve lhůtě 30 dnů ode dne projednání žádosti o akreditaci studijního programu.⁸⁶

⁸⁶ čl. 6-7 směrnice rektora Akreditace studijních programů a akreditace habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem na UP

3. Srovnání Národního akreditačního úřadu a Akreditační komise ČR

Akreditační komise ČR (dále jen „Akreditační komise“) byla zřízena již prvním zákonem, který nám upravoval oblast vysokých škol, a to zákonem č. 170/1992 Sb., o vysokých školách. Později byla zřízena zákonem o vysokých školách. Novelou zákona byla poté nahrazena Národním akreditačním úřadem.

Akreditační komise měla jednadvacet členů, kteří byli jmenováni na návrh ministra školství vládou.⁸⁷ Cílem Akreditační komise byla péče o kvalitu vysokoškolského vzdělání a všestranné posouzení vzdělávací, tvůrčí a dalších souvisejících činností vysokých škol. Zejména hodnotila činnost vysokých škol a kvalitu akreditovaných činností, tato hodnocení byla zveřejňována, a posuzovala záležitosti předložené ministrem. Akreditační komise vydávala stanovisko např. k žádostem o akreditaci studijních programů, žádostem o oprávnění konat habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem, k udělení státního souhlasu pro právnickou osobu, která chtěla působit jako soukromá vysoká škola.⁸⁸ Akreditační komise se do povědomosti veřejnosti dostala díky kauze plzeňských práv, omezení akreditace na Národohospodářské fakultě Vysoké školy ekonomické a neprodloužení akreditace studijních programů na Univerzitě Jana Amose Komenského.

Zásadním rozdílem je to, že Národní akreditační úřad oproti akreditační komisi má rozhodovací pravomoc, přímo rozhoduje o akreditacích, kdežto Akreditační komise vydávala pouze stanovisko, na jehož základě poté Ministerstvo školství rozhodlo o udělení, či neudělení akreditace. Vznikal problém, zda stanovisko Akreditační komise je závazné stanovisko (tj. rozhodovací orgán se od něj nemůže odchýlit) nebo jen stanovisko (je na vůli rozhodovacího orgánu, jestli rozhodne v souladu se stanoviskem).

Národní akreditační úřad je nezávislý správní úřad. Akreditační komise nebyla sama o sobě správním orgánem, ale orgánem zřízeným při ministerstvu a měla postavení na pomezí poradního a kontrolního orgánu.⁸⁹ Dle aktuální právní úpravy náleží odvolací řízení do působnosti Národního akreditačního úřadu. V případě

⁸⁷ § 83 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění zákona č. 64/2014, účinném od 1. 5. 2014 do 31. 8. 2016

⁸⁸ Statut Akreditační komise schválený Vládou ČR usnesením č. 744 ze dne 28. července 2004

⁸⁹ Důvodová zpráva k zákonu č. 137/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

odvolání nebude rozhodovat Ministerstvo školství, ale přezkumná komise Národního akreditačního úřadu, která je složená z renomovaných právníků.

Dalším rozdílem mezi těmito dvěma institucemi je neslučitelnost funkcí. Dle předchozí právní úpravy členové Akreditační komise nemohli působit na vysoké škole jako rektor, prorektor nebo děkan fakulty.⁹⁰ Novelou zákona se nám však neslučitelnost funkcí rozšiřuje, a to o neslučitelnost s funkcí např. senátora, poslance, člena vlády, soudce, státního zástupce nebo člena Nejvyššího kontrolního úřadu. Neslučitelnost funkcí na akademické půdě se nám rozšířila o neslučitelnost s funkcí proděkana, ředitele vysokoškolského ústavu, člena akademického senátu vysoké školy či fakulty, kvestora a tajemníka fakulty.⁹¹

Můžeme tedy říci, že Národní akreditační úřad navazuje na činnost Akreditační komise, avšak došlo k rozšíření pravomocí.

⁹⁰ § 83 odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění zákona č. 64/2014 Sb., účinném od 1. 5. 2014 do 31. 8. 2016

⁹¹ § 83b odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách

4. Zhodnocení a pohledy de lege ferenda

V rámci druhé kapitoly byl popsán systém akreditací podle aktuální právní úpravy. Když porovnáme jednotlivá znění ustanovení, jež se týkají akreditace, s předchozí účinnou verzí zákona, tak již samotným pohledem zjistíme, že novinkou je zavedení institucionální akreditace a zřízení Národního akreditačního úřadu.

Systém akreditace podle mne nebude ve srovnání s předchozím systémem jednodušší, ale jak se již zmiňuji výše, institucionální akreditace výrazně rozšíří vysokým školám akademické svobody. Avšak vlastní systém akreditací bude pro vysokou školu znamenat nejen finanční a administrativní zatížení, ale i časovou náročnost. Můžeme říci, že školy, které získají institucionální akreditaci, můžeme považovat za velmi kvalitní, což vyplývá i z požadavků pro udělení institucionální akreditace, tedy udělení jen v případě, že vysoká škola má kvalitní systém

Další novinkou, kterou nám zavedla novela zákona o vysokých školách, je nahrazení Akreditační komise Národním akreditačním úřadem. Podle mého úsudku je to správný krok, jelikož Akreditační komise byla spíše poradním orgánem a neměla rozhodovací pravomoc, ta náležela Ministerstvu školství. Národní akreditační úřad je nezávislý správní úřad, i když ho finančně a materiálně zajišťuje Ministerstvo školství. Za velkou výhodu považuji i neslučitelnost funkcí jeho členů, která byla oproti neslučitelnosti funkcí členů Akreditační komise zásadně rozšířena. Osobně si myslím, že díky tomu jsou členové Národního akreditačního úřadu více nezávislí ve svém rozhodování. Za velké plus považuji také to, že se do systému hodnocení dostanou i studenti, kteří jsou zapsáni v seznamu hodnotitelů, ale také to, že hodnotící skupina nemusí být vždy stejná. Jde o odlišení oproti složení pracovních skupin Akreditační komise, kde byli stálí členové.

V nové právní úpravě nenacházím jen výhody, ale samozřejmě i ne příliš vhodně vyřešené situace. Záměrem novely bylo snížení studijních oborů, kterých je opravdu příliš mnoho. Obávám se, že může nastat situace, kdy dosavadní studijní obory budou akreditovány jako studijní programy. Tím pádem zaniknou sice studijní obory, ale enormně vzroste počet studijních programů. Nařízení vlády č. 275/2016 Sb., o oblastech vzdělávání ve vysokém školství nám sice vymezuje jednotlivé oblasti vzdělání, ale uvádí nám pouze výčet typických studijních programů spadajících pod danou oblast vzdělávání. Jsem toho názoru, že kdyby byl vytvořen taxativní výčet

studijních programů, které mohou být akreditovány, dosáhlo by se snížení a odstranění neperspektivních studijních programů.

Celkově hodnotím novelu zákona o vysokých školách pozitivně. Dle mého názoru ale nelze doposud dostatečně zhodnotit, zda systém akreditací je kvalitní, či nikoliv, a to z toho důvodu, že se jedná o poměrně novou právní úpravu.

Závěr

Problematika vysokých škol je velmi rozsáhlá, a proto je práce zaměřena pouze na oblast akreditací na úseku vysokých škol. Důvodem výběru tohoto tématu práce byla jednak jeho aktuálnost, ale i nedostatečné zpracování problematiky akreditací v odborné literatuře. Cílem bakalářské práce bylo nastínit problematiku akreditací podle aktuálně platné právní úpravy a následně nalézt rozdíly, jež novela zákona o vysokých školách přinesla. Hlavní výzkumnou otázkou byly změny v systému akreditací, které vznikly v důsledku účinnosti novely.

V systému akreditací na úseku vysokých škol došlo v roce 2016 k zásadním změnám. Novela zákona nám zavedla dvojkolejný systém akreditací. Rozlišujeme akreditaci studijního programu a institucionální akreditaci. Další zásadní změnou bylo zřízení Národního akreditačního úřadu, který nám nahradil Akreditační komisi.

Dosavadní systém udělování akreditací již nebyl příliš vhodný. Neustále se zvyšoval počet žádostí o udělení akreditace studijního programu a nebylo možné každou žádost náležitě věcně posoudit. Bylo zapotřebí vytvořit takové mechanismy, které budou efektivnější. Institucionální akreditace by tomu mohla být nápomocná. V případě, že vysoká škola získá tento typ akreditace, může si sama akreditovat jednotlivé studijní programy, tím pádem nebude potřeba žádat o akreditaci každého studijního programu zvlášť. Díky tomu by mělo dojít ke snížení administrativního zatížení Národního akreditačního úřadu. Získat institucionální akreditaci může pouze vysoká škola, která má vhodně nastaven vnitřní systém hodnocení.

Další změnou v právní úpravě je zánik Akreditační komise a její nahrazení Národním akreditačním úřadem. Podle mne se jedná o změnu pozitivní, jelikož vznikl nezávislý úřad, který sám bude rozhodovat o udělení akreditace, nebude tedy jen poradním orgánem, který vydá stanovisko k žádosti o akreditaci, jak tomu bylo u Akreditační komise. Momentálně je Národní akreditační úřad hlavním aktérem při udělování akreditací. Již tedy nerozhoduje Ministerstvo školství. Srovnání Národního akreditačního úřadu a Akreditační komise nalezne čtenář v kapitole třetí. Po prostudování příslušné materie jsem však došla k závěru, že Národní akreditační úřad v podstatě navazuje na činnost Akreditační komise s určitými rozdíly.

Práce je rozdělena do čtyř částí. První kapitola stručně charakterizovala typy vysokých škol působících v ČR a informovala čtenáře o některých právních předpisech, které nám upravují oblast vysokého školství. Druhá kapitola se týkala

samotného uvedení do problematiky akreditací. Nalezneme zde charakteristiku Národního akreditačního úřadu a informace o jednotlivých typech akreditací. Čtenář zde najde i popis procesu akreditace studijních programů na Univerzitě Palackého v Olomouci. Za cíl jsem si kladla, aby si čtenář dokázal představit samotný postup předtím, než je žádost odeslána k projednání Národnímu akreditačnímu úřadu. Předposlední část se zabývá srovnáním Akreditační komise a Národního akreditačního úřadu. V poslední části práce jsem se snažila o zhodnocení problematiky akreditací, kde jsem došla k závěru, že nelze ještě kvalitně zhodnotit nový systém akreditací, protože např. institucionální akreditaci novela zákona zavádí až od roku 2019.

Dle mého názoru se mi cíle práce povedlo dosáhnout a čtenář byl dostatečně seznámen s problematikou akreditací na úseku vysokých škol a také s jednotlivými změnami v systému akreditací.

Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura:

- SLADEČEK, Vladimír, POUPEROVÁ, Olga a kol. *Správní právo: zvláštní část (vybrané kapitoly)*. 2. vydání. Praha: Leges, s.r.o., 2014. 496 s.
- JURNÍKOVÁ, Jana a kol. *Správní právo – zvláštní část. Učební text pro bakaláře*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 280 s.
- SKUHROVÁ, Štěpánka, ŠEBKOVÁ, Helena, ZÁRUBA, Lukáš. *Higher education in the Czech Republic*. 1. vydání. Praha: Centre for Higher Education Studies, 2005. 448 s.
- GADASOVÁ, Dalimila. *Veřejná správa, část zvláštní (vybrané úseky)*. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 1999. 245 s.
- STAŠA, Josef. Akreditace. In HENDRYCH, Dušan a kol. (ed). *Právníký slovník*. Praha: C. H. Beck, 2009. 1481 s.

Právní předpisy:

- Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách)
- Nařízení vlády č. 275/2016 Sb., o oblastech vzdělávání ve vysokém školství
- Nařízení vlády č. 274/2016 Sb., Standardy pro akreditace ve vysokém školství

Kvalifikační práce:

- BARTOZELOVÁ, Zuzana. *Vysokoškolská samospráva* [online]. Olomouc, 2015. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Právníká fakulta. Dostupné na <<http://library.upol.cz/arl-upol/cs/csg/?repo=upolrepo&key=97259076848>>.

Internetové zdroje

- *Právo na vzdělání a vysokoškolské studium* [online]. EPRAVO.CZ, 10. července 2001 [cit. 23. ledna 2018]. Dostupné na <https://www.epravo.cz/top/clanky/?pg=17&typ=clanky&s1=Y&s2=4&s3=2&s4=0&s5=0&s6=0&m=1&recid_cl=10456>.
- *Přehled vysokých škol v ČR* [online]. MŠMT ČR, ©2013-2018 [cit. 23. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/prehled-vysokych-skol-v-cr-3>>.

- *Základní fakta o škole* [online]. Univerzita obrany v Brně, ©2017 [cit. 20. února 2018]. Dostupné na <https://www.unob.cz/univerzita/Stranky/zakladni_fakta_skoly.aspx>.
- *O škole* [online]. Policejní akademie České republiky v Praze, ©2018 [cit. 20. února 2018]. Dostupné na <http://www.polac.cz/g2/view.php?o_skole/index.html>.
- GLOGAR, Martin. *Novela zákona o vysokých školách* [online]. Právní prostor, 16. května 2016 [cit. 2. února 2018]. Dostupné na <<https://www.pravniprostor.cz/zmeny-v-legislative/vyslo-ve-sbirce-zakonu/novela-zakona-o-vysokych-skolach>>.
- *Novela zákona o vysokých školách* [online]. Holec, Zuska & partneři, 24. května 2016 [cit. 2. února 2018]. Dostupné na <<http://www.holec-advokati.cz/cs/publikace/aktuality/373>>.
- *Národní akreditační úřad pro vysoké školství* [online]. Národní akreditační úřad, ©2018 [cit. 5. února 2018]. Dostupné na <<https://www.nauvs.cz/index.php/cs/>>
- *Metodické materiály Národního Akreditačního úřadu pro vysoké školství pro přípravu a hodnocení žádosti o akreditaci studijního programu* [online]. Národní akreditační úřad, 16. února 2017 [cit. 23. února 2018]. Dostupné na <https://www.nauvs.cz/attachments/article/71/1_Metodika_akreditace_SP_2017_07.pdf>.
- *Metodická pomůcka k údajům požadovaným v přílohách A-D* [online]. Národní akreditační úřad, 16. února 2017 [cit. 23. února 2018]. Dostupné na <https://www.nauvs.cz/attachments/article/71/6_pro_VS_informace_pril_A-D_2017_07.pdf>.
- POLČÁKOVÁ, Petra. *Labík: Institucionální akreditace přinese školám víc svobody* [online]. Masarykova univerzita, 20. září 2016 [cit. 24. února 2018]. Dostupné na <<https://www.online.muni.cz/udalosti/8182-institucionalni-akreditace-prinese-skolam-vic-svobody>>.
- HRONOVÁ, Markéta. *Kvalitní vysoké školy si akreditace začnou udělovat samy. Dovolí jim to nový úřad* [online]. Hospodářské noviny, 19. ledna 2016 [cit. 24. února 2018]. Dostupné na <<https://archiv.ihned.cz/c1-65106560->

kvalitni-vysoke-skoly-si-akreditace-zacnou-udelovat-samy-dovoli-jim-to-novy-urad>.

- *Habilitační řízení* [online]. MŠMT ČR, 31. prosince 2017 [cit. 26. února]. Dostupné na < <http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/habilitacni-rizeni> >
- *Zajišťování kvality a vnitřní hodnocení kvality* [online]. MŠMT ČR, 24. května 2016 [cit. 8. února 2018]. Dostupné na <www.msmt.cz/file/37500_1_1/>.

Jiné zdroje:

- Důvodová zpráva k zákonu č. 137/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
- Statut Národního akreditačního úřadu, schválený usnesením vlády České republiky č. 923 ze dne 17. října 2016
- Směrnice rektora Akreditace studijních programů a akreditace habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem na UP
- Statut Akreditační komise schválený Vládou ČR usnesením č. 744 ze dne 28. července 2004

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá problematikou akreditací na úseku vysokých škol. Klade si za cíl nastínit problematiku akreditací na tomto úseku veřejné správy a následně nalézt rozdíly v právní úpravě, které vznikly v důsledku novely zákona. V první kapitole autorka informuje čtenáře o právní úpravě na úseku vysokých škol a vysvětluje pojmy související s tématem práce. Druhá kapitola je již zaměřena na právní úpravu akreditací. V této kapitole jsou nejen popsány jednotlivé typy akreditací a institut, který rozhoduje o jejich udělení, ale i samotný proces akreditace studijních programů na Univerzitě Palackého v Olomouci. Třetí kapitola se zabývá srovnáním Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství a Akreditační komise. V neposlední řadě se autorka snaží zhodnotit úpravu akreditací, a případně navrhnout změny právní úpravy do budoucna.

Abstract

The bachelor theses deals with the issue of accreditation in the field of universities. The goal of the theses is to outline the issue of accreditation in this section of public administration and subsequently to find differences in legal regulations which were created as a result of the amendment of the Act. In the first chapter, the author informs the reader about the regulations in the university sector and explains the concepts related to the topic of this work. The second chapter focuses on the legal regulation of accreditations. This chapter described the types of accreditations and the institute that decides on their award, also the process of accreditation of study programs itself at the Palacky University in Olomouc. The third chapter deals with the comparison of the National Accreditation Bureau for Higher Education and the Accreditation Commission. Last but not least, the author tries to evaluate the adaptation of accreditations and, if necessary, proposes potential future changes to the legal regulation.

Seznam klíčových slov

vysoká škola

akreditace studijního programu

institucionální akreditace

Národní akreditační úřad pro vysoké školství

Rada pro vnitřní hodnocení

Keywords

university

accreditation of study programme

institutional accreditation

National Accreditation Bureau for Higher Education

Internal Evaluation Board

Přílohy

Příloha č. 1

A-I – Základní informace o žádosti o akreditaci

Název vysoké školy:

Název součásti vysoké školy:

Název spolupracující instituce:

Název studijního programu:

Typ žádosti o akreditaci: udělení akreditace – prodloužení platnosti akreditace –
rozšíření akreditace

Schvalující orgán:

Datum schválení žádosti:

Odkaz na elektronickou podobu žádosti:

Odkazy na relevantní vnitřní předpisy:

ISCED F:

verze 16.2.2017

Příloha č. 2

B-I – Charakteristika studijního programu			
Název studijního programu			
Typ studijního programu	bakalářský – magisterský – navazující magisterský – doktorský		
Profil studijního programu	akademicky zaměřený – profesně zaměřený		
Forma studia	prezenční – kombinovaná – distanční		
Standardní doba studia			
Jazyk studia			
Udělovaný akademický titul			
Rigorózní řízení	ano - ne	Udělovaný akademický titul	
Garant studijního programu			
Zaměření na přípravu k výkonu regulovaného povolání	ano - ne		
Zaměření na přípravu odborníků z oblasti bezpečnosti České republiky	ano - ne		
Uznávací orgán			
Oblast(i) vzdělávání a u kombinovaného studijního programu podíl jednotlivých oblastí vzdělávání v %			
Cíle studia ve studijním programu			
Profil absolventa studijního programu			
Pravidla a podmínky pro tvorbu studijních plánů			

verze 16.2.2017

Podmínky k přijetí ke studiu
Návaznost na další typy studijních programů

B-IIa – Studijní plány a návrh témat prací (bakalářské a magisterské studijní programy)

Označení studijního plánu

Povinné předměty						
Název předmětu	rozsah	způsob ověř.	počet kred.	vyučující	dop. roč./sem.	profil. základ

Povinně volitelné předměty - skupina 1

Podmínka pro splnění této skupiny předmětů:

Povinně volitelné předměty - skupina 2

Podmínka pro splnění této skupiny předmětů:

Součásti SZZ a jejich obsah

Další studijní povinnosti

Návrh témat kvalifikačních prací a témata obhájených prací	
Návrh témat rigorózních prací a témata obhájených prací	
Součásti SRZ a jejich obsah	

B-IIb – Studijní plány a návrh témat prací (doktorské studijní programy)

Studijní povinnosti

Požadavky na tvůrčí činnost

Požadavky na absolvování stáží

Další studijní povinnosti

Návrh témat disertačních prací a
témata obhájených prací

B-III – Charakteristika studijního předmětu			
Název studijního předmětu			
Typ předmětu			doporučený ročník / semestr
Rozsah studijního předmětu	hod.		kreditů
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků			Forma výuky
Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta			
Garant předmětu			
Zapojení garanta do výuky předmětu			
Vyučující			
Stručná anotace předmětu			
Studijní literatura a studijní pomůcky			
Informace ke kombinované nebo distanční formě			
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin	
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím			

B-IV – Údaje o odborné praxi			
Charakteristika povinné odborné praxe			
Rozsah	týdnů	hodin	
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována			Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)			

Příloha č. 3

C-I – Personální zabezpečení						
Vysoká škola						
Součást vysoké školy						
Název studijního programu						
Jméno a příjmení					Tituly	
Rok narození		typ vztahu k VŠ		rozsah	do kdy	
Typ vztahu na součásti VŠ, která uskutečňuje st. program				rozsah	do kdy	
Další současná působení jako akademický pracovník na jiných VŠ				typ prac. vztahu	rozsah	
Předměty příslušného studijního programu a způsob zapojení do jejich výuky, příp. další zapojení do uskutečňování studijního programu						
Údaje o vzdělání na VŠ						
Údaje o odborném působení od absolvování VŠ						
Zkušenosti s vedením kvalifikačních a rigorózních prací						
Obor habilitačního řízení	Rok udělení hodnosti	Řízení konáno na VŠ		Ohlasy publikací		
				WOS	Scopus	ostatní
Obor jmenovacího řízení	Rok udělení hodnosti	Řízení konáno na VŠ				
Přehled o nejvýznamnější publikační a další tvůrčí činnosti nebo další profesní činnosti u odborníků z praxe vztahující se k zabezpečovaným předmětům						
Působení v zahraničí						
Podpis					datum	

verze 16.2.2017

C-II – Související tvůrčí, resp. vědecká a umělecká činnost			
Přehled řešených grantů a projektů u akademicky zaměřeného bakalářského studijního programu a u magisterského a doktorského studijního programu			
Řešitel/spoluřešitel	Názvy grantů a projektů získaných pro vědeckou, výzkumnou, uměleckou a další tvůrčí činnost v příslušné oblasti vzdělávání	Zdroj	Období
Přehled řešených projektů a dalších aktivit v rámci spolupráce s praxí u profesně zaměřeného bakalářského a magisterského studijního programu			
Pracoviště praxe	Název či popis projektu uskutečňovaného ve spolupráci s praxí	Období	
Odborné aktivity vztahující se k tvůrčí, resp. vědecké a umělecké činnosti vysoké školy, která souvisí se studijním programem			
Informace o spolupráci s praxí vztahující se ke studijnímu programu			

C-III – Informační zabezpečení studijního programu

Název a stručný popis studijního informačního systému

Přístup ke studijní literatuře

Přehled zpřístupněných databází

Název a stručný popis používaného antiplagiátorského systému

C-IV – Materiální zabezpečení studijního programu			
Místo uskutečňování studijního programu			
Kapacita výukových místností pro teoretickou výuku			
Z toho kapacita v prostorách v nájmu		Doba platnosti nájmu	
Kapacita a popis odborné učebny			
Z toho kapacita v prostorách v nájmu		Doba platnosti nájmu	
Kapacita a popis odborné učebny			
Z toho kapacita v prostorách v nájmu		Doba platnosti nájmu	
Vyjádření orgánu hygienické služby ze dne			
Opatření a podmínky k zajištění rovného přístupu			

C-V – Finanční zabezpečení studijního programu	
Vzdělávací činnost vysoké školy financovaná ze státního rozpočtu	ano - ne
Zhodnocení předpokládaných nákladů a zdrojů na uskutečňování studijního programu	

Příloha č. 4

D-I – Záměr rozvoje a další údaje ke studijnímu programu
Záměr rozvoje studijního programu a jeho odůvodnění
Počet přijímaných uchazečů ke studiu ve studijním programu
Předpokládaná uplatnitelnost absolventů na trhu práce

verze 16.2.2017